

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vademecum Sive Praxis Opera Quotidiana Aliaque ritè
peragendi, & per ea salutem & perfectionem propriam, ac
proximi, instituto Societatis Jesu conformem assequendi**

Limpens, Ferdinand

Coloniæ Agrippinæ, 1744

Scrupuli quid sint, unde proveniant, & quæ contra eos remedia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54750)

tas te hoc illud justè prætere, injustè pati, necessarium esse, ut te defendas, famæ consulas, vires conserves] apparebit, inquam, an hæc illa interna motio ab instinctu divino aut bono genio, vel dæmone ac amore proprio proveniat.

*Scrupuli quid sint, unde proveniant, & qua
contra eos remedia.*

3tio. Circa scrupulos notanda sequentia ex reg. S. P. N. dignoscendis. 1. *Scrupulus* non est erroneum purè iudicium, cum v. g. quis putat, se crucem humi figuratam calcando peccasse; sed dum ex una parte venit suspicio nos peccasse, ab altera in mentem venit ex fundamento bono nos minimè peccasse relicta ambiguitate, & animi perturbatione. 2. Possunt scrupuli immitti à Deo, vel etiam à dæmone, vel etiam ad eos multum contribuere innata naturæ pusillanimitas, melancholia, proprii iudicii pertinacia, item vivaciora & tenaciora phantasmata, quæ unus habet præ alio. Signum, quod à Deo immittantur, est, si Confessario aut Superiori hæc illa agenda vel vitanda præcipienti libenter obedias, si ægrè velis, aut absolutè nolis eorum ductum sequi; signum est à tua defectuosa indole vel dæmone provenire, & hoc inde certius patet, si, ubi non deberes, sis anxius & scrupulosus, & in alia materia, ubi rigidior esse contra te deberes, sis æquò laxior. Cæterum sicut bonum est,

est, laborâsse aliquando variolis in ordine ad purificationem sanguinis; itâ sub initium v. g. conversionis bonum est ad purificationem animæ immitti à Deo scrupulos; quia, dum hi itâ animam innocenter torquent, inde major horror erga peccata re ipsâ talia exoritur, & in tali sensu verum est illud S. Gregorii: *Sanctarum mentium est, facere culpam, ubi culpa non est.* 2do, quando ejusmodi anxietatibus obrueris [sicut dum vehementi tentationi carnali vel aliâ pulsaris] debes bene reflectere ad monitum S. P. N. scilicet dæmonem agere, sicut impurum lenonem volentem seducere divitem filiam; nam, quemadmodum hic puellæ inculcat, ut de illicitis, ad quos eam conatur perducere, amoribus & sollicitationibus, nil aperiat patri; itâ dæmon vexans nil magis quærit, quam ut tuo proprio critirio nixus, vel etiam præverecundia, diffidentia, nî miseras tuas non exponas candidè & confidenter tuo spiritali Patri, & sic durantibus in anima tumultibus tandem reapse in peccata incidas. Novi unum ex nostris, qui in Novitiatu diris torquebatur suspicionibus ac phantasiis, quòd omnes alii cum ipso Superiore peccatis carnalibus essent impliciti; vexabatur itâ per octiduum phantasiis istis, ut alius ex exterioribus turbas internas colligens suaderet, ut, quidquid internè torqueret, sincerè Superiori exponeret. Fecit id post longam luctam, & cum tremore totius corporis non aliter intravit cubiculum Rectoris, quàm si ad patibulum duceretur, & diu, licèt interro-

tus, quid vellet, hæsit mutus. Tandem noxiâ superatâ verecundiâ, omnibûsque internis detectis latebris solatio plenissimus abiit, nec deinceps unquam tetrâ ejusmodi nubibus animus ejus involutus fuit. 310, sicut dæmon conscientiam teneram ac delicatam conatur facere delicatorem, & magis magisque augere vim apprehensivam, ut judicetur vel timeatur peccatum v. g. consensu interno commissum esse, quod reverâ commissum non est, ut sic homo in extremum redactus anxietatis gradum à profectu in virtute aut perfectione impediatur, nec generosas resolutiones ad aliquid ex DEI amore fortiter agendum aut patiendum capessere possit, aut tandem etiam in deteriora labatur. Itâ astutus nebulo crassam & laxam conscientiam conatur efficere laxiorem, ut, v. g. qui prius non ad eò horrebat venialia, expòst parùm curet se lapsum esse in mortale. Et hinc S. P. N. reg. 5. bene monet, ut semper ad oppositam dæmonis suggesti partem tendamus, faciendo scilicet conscientiam strictiorem, si dæmon eam intendat facere laxiorem, & vice versâ, ut vitæ extremæ utriusque partis periculis anima in medio quodam & securo statu jugiter permaneat. 410, Quod si jam oggeratur tibi, ne hoc vel illud opus bonum, quod tibi proposuisti, facias, v. g. ob vanam inde eventuram gloriam, vel malum aliud. Eleva mentem in Deum, recollige te & examina, an factum ejusmodi ad Dei gloriam vergat, nec contrarium sit Superiorum voluntati aut professioni

tuæ, nec ab Ecclesiæ usu vel Majorum sensu deflectat. Id iuueniens statim, quod proposuisti, aggredere, & obstrepenti dic dæmonicum S. Bernardo: *Propter te non incepti, propter te non desinam.* 5to, Suarez l. supra citato c. 7. num. 3. obiervat, S. P. Nostrum in suis regulis agere tantum de scrupulis circa præsentia, non autem circa præterita, v. g. dum angitur quis sine sufficiente fundamento, an peccata priora legitimâ confessione expiata sint, an huic illi turpi cogitationi consenserit! tum quia ex regulis suis de discret. spirituum & scrupulis satis advetti potest, num anxietates istæ à dæmone mediante phantasiâ excitatæ sint, & quod consequenter eis resistendum sit; tum quia dæmoni satis occurri hoc in genere potest, si serventur ea, quæ de examine conscientiæ confessione generali S. P. N. alibi tradidit. Juxta Gersonem teste Suar. pro scrupulosis hac in materia duo præterea observanda sunt. 1. Oblivioni dandum est tempus præteritum, & in genere tantum petenda à Deo venia peccatorum per generalem contritionem, non autem anxie examinandum, an consensus his illis turpibus cogitationibus præstitus; quod ejusmodi hominibus eò minus conducit, quò magis se, reflectendo ad species peccatorum in individuo, novis exponunt tentationibus, & caput inutiliter fatigant; quia reapse unâ reflexione excipiente alteram spiritus vitales enervantur, & jacitur semen novarum v. g. in materia lubrica tentationum. Naturale enim est, quòd species objecti

for-

fortius & vivacius phantasiae impressi identidem recurrant, & sic loco, quod abigere omnimodo dæmonem deberes, juvas eum ad te debellandum. Adhæc, si quoties tu times, etiam toties reapse pravis plenè liberè consensisses cogitationibus aut desideriis; jam dudum quoque occasione datâ externum peccatum perpetrasses.

Alterum ex Gersone remedium est, quod, quando tempus præteritum sollicitat, metusque supervenit, non fuerit facta sufficiens confessio, occurrendum sit, revocando in memoriam voluntatem, quam quis habuit hoc illo tempore ad confessionem generalem se præparans integrè ac perfectè omnia confitendi, & quod tunc fecerit, quidquid potuit, imò ex consilio Confessarii statuerit præteritorum non amplius recordari, ut Deo servire melius in quiete animæ suæ posset. Hoc in proposito perseverandum, & sic malè fundatus metus & anxietas dissipabitur. Demum *6to*, hoc universale sit principium timentibus & anxiiis, neritè confessi sint, aut confiteantur, aut dignè communicent, Sacramenta hæc à D. N. J. C. ex amore infinito erga homines instituta esse, ut nos in sua gratia confortent contra omnia dæmonum molimina, & nos in hac miseriarum valle solentur ac animent, & non, ut nos variis perplexitatibus, angustiis torqueant, adedque satis vides non provenire à bono genio misérias istas, sed à malo, qui, si plus non possit, saltem quoad hoc ex diabolica erga ho-

mines

mines rabie & livido quodcumque iis bonum
invidendi genio habet intentum suum, quod
tam uberibus gratiæ divinæ pascuis anima tua
non saginetur & impinguescat, aut introducta
in cellam vinariam à Sponso suo divinarum con-
solationum musto inebrietur. Jam ad has ve-
niendo, sciendum est ex reg. 3. S. P. N. de mo-
tibus animi discernendis, ut magis in ascetica
doctrina proficias.

De consolatione, desolatione.

410. **Q**UOD spiritualis consolatio (vide Di-
rect. in exercit. c. 27. §. 3.) non sit
habitus, sed velut spiritualis passio data super-
naturaliter, & ejusmodi passiones vanæ esse
possunt, ut quies quædam interior ac satisfac-
tio, gaudium spirituale, clarior cognitio re-
rum divinarum, infusæ subitò consolationis la-
chrymæ, vivida mentis in Deum ac cœlestia
elevatio, spes in Deo fixa, singularis gustus ve-
ritatum & rerum æternarum ac cœlestium, ca-
lor sancti amoris, v. g. in Communione, ce-
lebratione Missæ, mira complacentia in voca-
tione, officio, ejusque functionibus, stimuli
interni ad fortiter agendum ac patiendum pro
Dei gloria, ad invitandam humilitatem & man-
suetudinem D. N. J. C. ad agendas Deo gratias
cum magno interno solatio; quod velut pri-
marius ejus Minister in primario opere, & divi-
norum omnium dignissimo salute scilicet proxi-
mi pretioso ejus sanguine redempti cum juven-
eius-